

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 08/10/2024 17:11
Sayı: E-120.07.03-1307907
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

Sayı : E-54045643-610-16110401

Konu : Soru Önergesi (7/15520)

7/15520

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-1483619 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'a ait 7/15520 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/15520) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: F60B7041-C401-437C-A078-935F4E97E608

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Şevket KALANLAR

Mühendis

Telefon No: (312) 287 33 60

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. MAHMUT TANAL'A AİT 7/15520 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde tarımsal üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, sürdürülebilirliği sağlamak, kayıtlılığı artırmak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesini sağlamak amaçlarıyla, üreticilerimize tarımsal desteklemeler verilmekte, hibe programları uygulanmakta ve projeler yürütülmektedir.

Değişen ulusal ve uluslararası koşullara göre destekleme programlarında yapılacak düzenlemeler, destekleme programlarının esasları ve araçları, bunların bütçe ödenek ihtiyaçları 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun amir hükümleri çerçevesinde belirlenmekte ve destekleme uygulamaları Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Gübrede %18 olan KDV oranı 10 Şubat 2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan düzenleme ile kaldırılmıştır. 2017 yılında başlayan uygulama ile stratejik ürünlerde mazot maliyetinin %50'si karşılanmaya başlanmıştır.

2024 Yılında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Cumhurbaşkanı Kararı 24.08.2024 tarihli ve 32642 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Diğer taraftan kimyevi gübre kullanım etkinliğinin artırılması ve ülkemiz kaynakları kullanılarak yerli imkânlarla üretilen organik ve organomineral gübrelerin kullanımının teşvik edilerek hem çevre kirliliğinin azaltılması ve hem de topraklarımızın sağlığını koruyarak sürdürülebilir tarımın devamını sağlamak amacıyla ilk defa 2019 üretim sezonundan itibaren gübre desteğine ilave olarak, organik ve organomineral gübre kullanan çiftçilerimize dekara 10 TL gübre desteği verilmeye başlanmıştır. Söz konusu destek miktarı, 2024 üretim sezonunda %300 artışla dekara 40 TL olarak belirlenmiştir.

2024 yılı itibarıyla üreticilere verilen tarımsal destekler;

- Bitkisel üretimin desteklenmesi,
- Hayvansal üretimin desteklenmesi,
- Kırsal kalkınmanın desteklenmesi,
- Su ürünleri üretiminin desteklenmesi,
- Tarımsal araştırma ve geliştirmenin desteklenmesi

olarak 5 ana başlık altında toplanmıştır.

Söz konusu desteklemelerden desteğin türüne göre ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde gerekli şartları yerine getiren ve başvuru süresi içerisinde müracaat yapan üretici, yetiştirici ve yatırımcılar yararlanmaktadır.

2024 yılı tarımsal destek bütçesi 91,5 milyar TL olup çiftçilerimize Ağustos ayı sonu itibarıyla 63,6 milyar TL ödenmiştir.

Tarım politikalarının amaçları, ilkeleri ve öncelikleri doğrultusunda tarım sektörüyle ilgili politikaların planlanmasına yönelik 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 7'nci maddesinde değişikliğe gidilmiştir. Bahse konu kanuni düzenlemeye istinaden "Tarımsal Üretim Planlanması Hakkında Yönetmelik" yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılan düzenlemeyle ürünlerin arz ve talep miktarı dikkate alınarak tarım havzası veya işletme bazında ürün veya ürün gruplarının en uygun yerde üretilmesi sağlanacak, ilin ekolojisine uygun ve suyu merkeze alan bir anlayış çerçevesinde oluşturulacak bitkisel üretim desende stratejik ürünler önceliklendirilecektir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

8859 sayılı 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında bitkisel üretimde yeni destekleme modeline ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Kararı ile tarımsal üretimin ve gıda arz güvencesinin sürdürülebilirliğinin sağlanması, üretim planlamasına katkı sağlaması, verim ve kalitenin artırılması, tarımsal üretimde çevreci yaklaşımların benimsenmesi ve uygulanan politikaların etkinliğinin artırılması amaçlanmıştır.

Bu kapsamda, ülke ihtiyacının yurt içi üretimle karşılanabilmesi için verim ve kalitenin artırılması, kayıtların güncel tutulması ile üretim sürecinde yaşanan maliyet artışları ve fiyat istikrarsızlıkları gibi olumsuz koşullardan üreticilerin korunması hedeflenmektedir.

Bu Cumhurbaşkanlığı Kararı ile;

- İlk defa bitkisel üretim destekleri 3 yıllık ve üretim döneminden önce açıklanmıştır. Destek kalemlerinde sadeleştirmeye gidilerek, bitkisel üretim yapan Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlı tüm üreticilerimizin destek alması sağlanmıştır.
- Üretim planlaması kapsamındaki stratejik ürünlere ilave destek verilecektir.
- Su kısıtı olan havzalarda münavebeye uygun üretime ilave destek sağlanacaktır.
- Kamu kuruluşları tarafından ıslah edilen milli tohumla üretim yapan üreticilerimiz ilave destek alacaktır.
- Destek tutarları girdi maliyetlerindeki değişikliklere göre her yıl güncellenecektir.
- Çiftçilerimiz üretime karar vermeden önce, hangi havzada, hangi ürüne, ne kadar destek alacağını bilerek planlı şekilde faaliyete başlayabilecekler ve bu sayede plansız üretimin getirdiği birtakım olumsuzluklardan etkilenmeyecektir.

Bitkisel üretimin desteklenmesi programıyla çiftçilere temel destek, planlı üretim desteği ve üretimi geliştirme destekleri verilecektir.

Temel destek ve planlı üretim desteği ile planlama kapsamındaki ürünlere belirlenen havzalarda ekim yapıldığı takdirde kullanılan mazotun tamamı, gübrenin ise yarısı nakdi olarak verilecektir. Bununla birlikte, su kısıtı olan yerlerde yine belirlenen şartlara uygun üretim yapan üreticilerimizin kullandığı mazot ve gübrenin tamamı nakdi olarak verilecektir.

Diğer taraftan su kısıtının olduğu 11 ilin 52 ilçesinde ise planlama kapsamında az su tüketen mercimek, nohut, baklagil yem bitkileri, buğday, arpa ve yağlık ayçiçeği üreten çiftçilerimize ise gübre maliyetinin kalan %50'lik kısmı da yer altı su kısıtı desteği olarak verilecektir.

Böylece bu bölgelerde üretim planlamasına uygun ekim yapan üreticilerin mazot ve gübre maliyetinin %100'ü desteklenecektir. Çiftçilerimize bitkisel üretim destekleri nakdi olarak ödenecektir.

Verim ve kaliteyi artırmak için sertifikalı tohum kullanım, sertifikalı/standart fidan kullanım, organik tarım, iyi tarım uygulamaları, katı organik-organomineral gübre destekleri ilave olarak verilmeye devam edilecektir.

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) 2006 yılından itibaren ülke genelinde uygulanmakta olup tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesi konularında yeni tesis, tamamlama ve mevcut tesislerin kapasite artırımı ve teknoloji yenilemesine, tarımsal üretime yönelik sabit yatırım tesislerine, altyapı projelerine, uygun

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

olduğu takdirde, hibeye esas proje tutarının KDV hariç %50' si hibe olarak verilmektedir.

Bakanlığımız tarafından uygulanmakta olan IPARD programı ile tarım ve gıda sektörlerindeki işletmelerimizin modernizasyonu, teknoloji kullanım düzeyinin yükseltilerek verimliliklerinin artırılması, çevreye duyarlı yenilenebilir enerji kaynaklarının üretim sürecine dâhil edilmesi ile kırsal alanlarımızdaki ekonomik faaliyetleri çeşitlendirmek amacıyla farklı sektörlerde sunulan projelerden uygun bulunanlara %50-75 oranlarında hibe desteği sağlanmaktadır. 2011 yılından itibaren 42 ilimizde uygulanmış olan IPARD Programı 2024 yılında ülke geneline yaygınlaştırılmıştır. Bugüne kadar 25 binden fazla projeye reel fiyatlarla yaklaşık 46 milyar TL hibe desteği verilmiş ve bu destekler sayesinde ülkemiz tarım ve gıda sektörlerine 97 milyar TL yatırım yapılması sağlanmış; 103 bin vatandaşımıza istihdam alanı oluşturulmuştur. Şanlıurfa ilimizden bugüne kadar salça ve isot üretimine yönelik olarak sunulmuş olan 4 projeye 12.922.525 TL hibe desteği verilmiş ve bu hibeler sayesinde 29.422.757 TL yatırım gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca 8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları kapsamında Ziraat Katılım Bankası A.Ş., T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kredi/finansman kullandırılmaları yapılmaktadır. Bu Kararlar gereği 2024 yılı için temel hayvansal üretim ve temel bitkisel üretim konularında 300.000 TL'ye kadar olan kredi/finansman kullandırılmaları, %100'e varan oranda faiz/kâr payı destekli olarak uygulanmaktadır.